

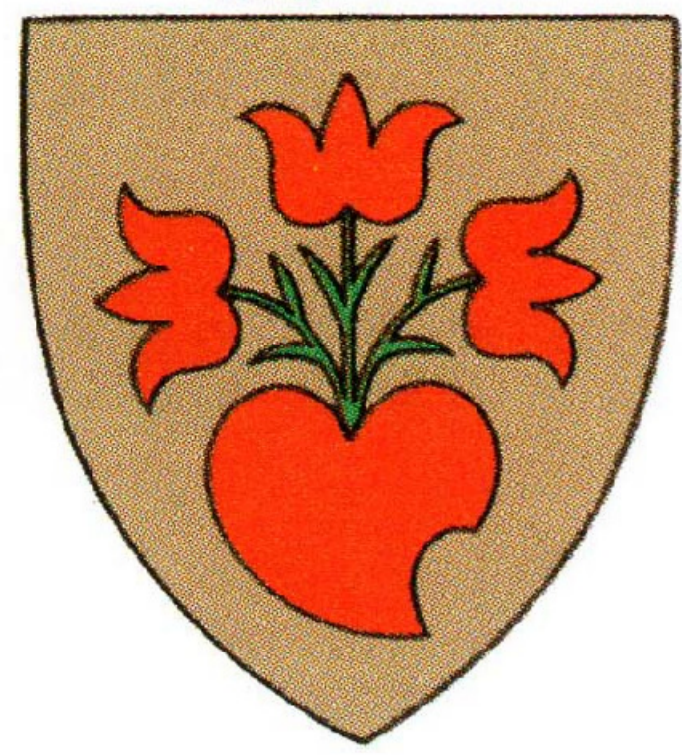
Kucza Péter

Munkásságának a Tápó mente szempontjából kiemelkedő fontosságú részét képezik 1995 óta írt, szerkesztett illetve társszerkesztett könyvei. Ezen művekben Nagykatáa és a Tápó-vidék kor-, ipar-, helytörténeti és képzőművészeti értékeit többszörösen ellenőrzött történeti hűséggel, pontos adatokkal, saját dokumentum- és páratlan fotó és képeslap gyűjteményének illusztrálásával mutatja be.

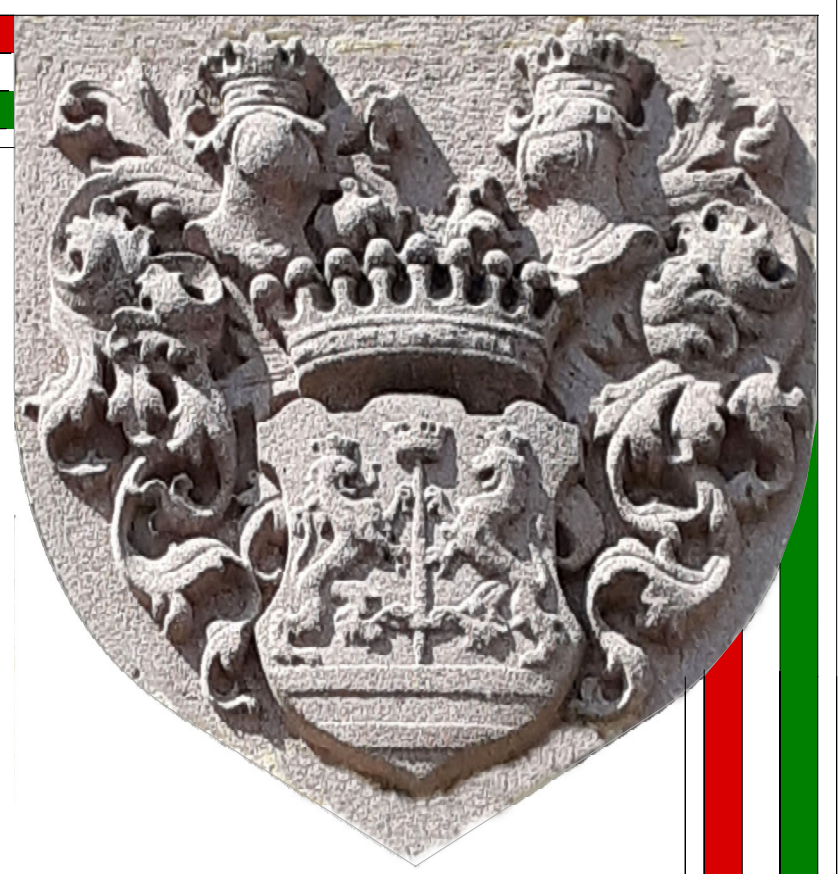
- (Tarnavölgyi László)
- 1996-ban Pro Urbe kitüntetésben részesült.
- 2022-ben Diszpolgári címet kapott.
- 2020-ban Tápó mentéért díjat kapott

Nagykatáa

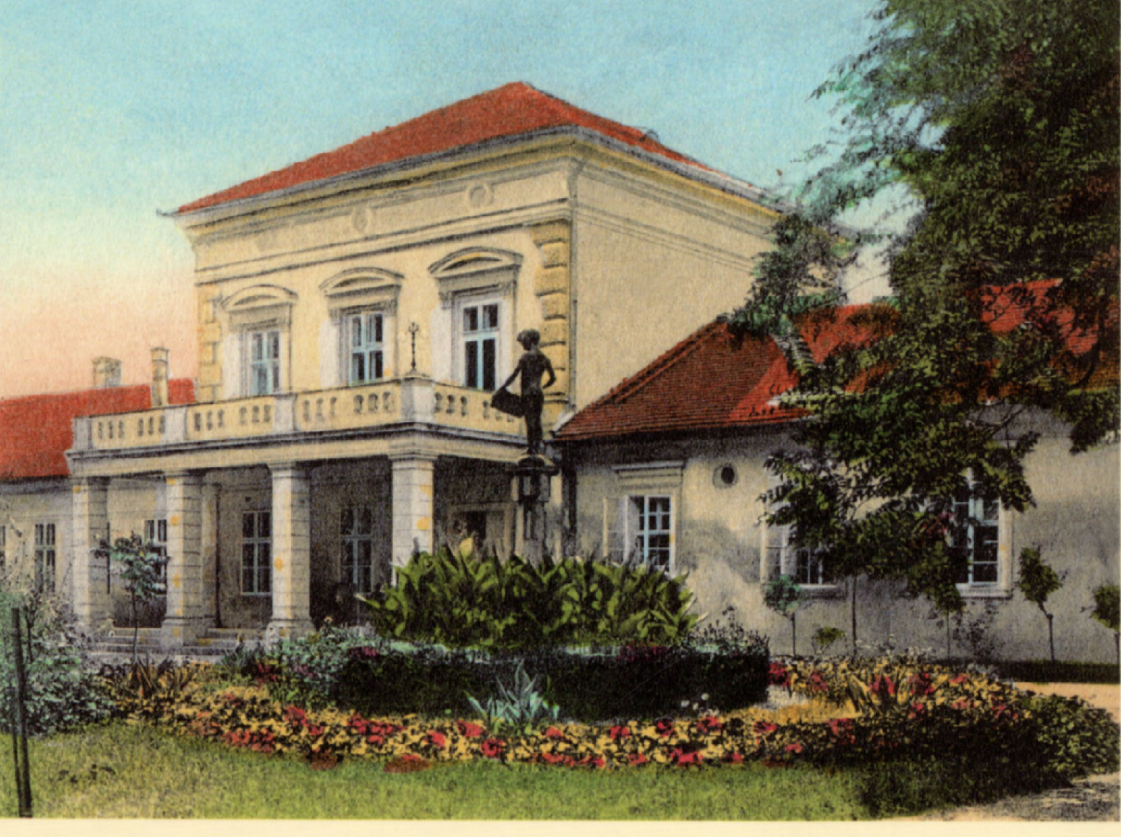
Válogatás hagyományőzők, helytörténészek, lokálpatrióták munkáiból, gyűjtéseiből.

Buzini gróf Keglevichék Nagykatán

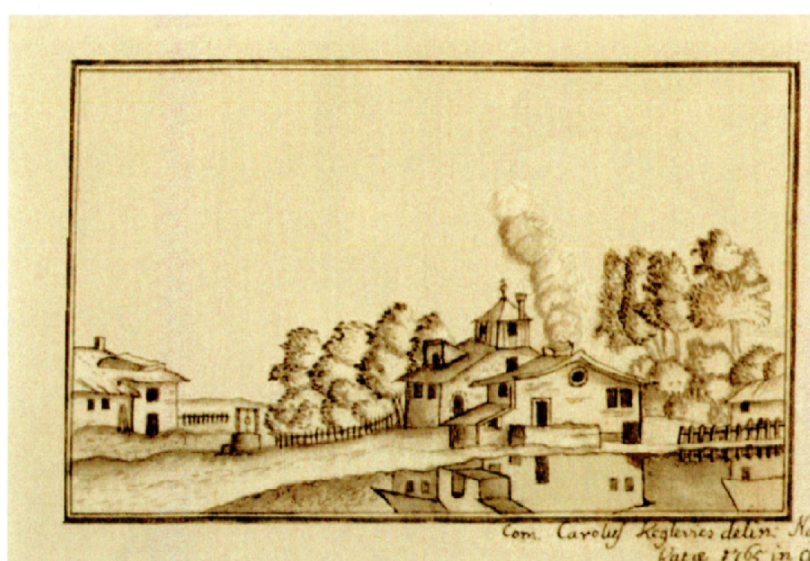
Kucza Péter

NAGYKÁTÁ ANNO

Múltidéző történetek

2013

Az egykoron Egreskátán lévő Kátay, majd Keglevich kastély 1765-ből származó farszínes képe

thor Ferenc, mivel uralkodó nem volt, 1663-ban köztársasági elnököt választott. Rákóczi-szabadságharc idején a fejedelem csapatát Nagykatát is elfoglalták. Az elvett részek azonban rövidesen, a szabadságharc leverése után ismét a Keglevich tulajdonába kerültek.

Maria Terézia, a Keglevich család kitarató hátszülője, 1743-ban Nagykatát meglátogatta és megajándékozta, melyről évi négy alkalommal országos vásár tartási jog is megillette.

Ezek az új lehetőségek nagymértékben hozzájárultak a kereskedelem, a közművelődés és a jószágteremtés jelentős fejlődéséhez.

A Keglevichék közel kétszázötven éven át uralták Nagykatát és a környék egy részét.

Kiemelkedett köztük Keglevich Gábor (Post, 1784 – Egreskát, 1854). Császári és királyi kamarás, belső titkos tanácsos, magyar királyi főtanácsbíró és a Magyar Tudományos Akadémia igazgatótanácsának tagja. Barátai szűk körűek voltak: Szebenyi Istvánhoz.

A széles ipar kialakulása csak a XIX. század első felében kezdődött meg városunkban.

Rövidesen Nagykatáa határában zajlott az 1849. április 4-ki tápiószéki ütközet.

A Keglevich kastélyban volt György főhadiszállása. Ugyan ebben az épületben berendezett tábori kórházban látogatta meg Kossuth Lajos a sebesült harcosokat.

(A történelem szinte teljes felbontásán megtalálható a „Hermann Róbert-Kucza Péter: 1848-1849 szabadságharc a Tápó-vidéken” című monográfiában.)

1850-től Nagykatáa járási központ és ennek köznevelésben felgyorsult a település fejlődése.

Keglevich Gábor 1854-es halálát követően, örökösei Béla és Gyula, eladták birtokaik egy részét, beleértve a belső kastélyt is.

másik azt nem írja.

AXV. és XVI. században Csékekátá néven fordult elő. Kezdetben csak a név szerepel a térképek felirataiban és a település társulásokban is. Lenni kellett plébániának, hiszen az 1476-ban Velencében nyomtatott bibliaiban nagykatái községnek találunk. (A Káta biblia elnevezés is innen származik.) Megtaláljuk benne tulajdonosként „Stephanus Loosy Pletanus, Nosterata seu Nagy-Katá An 1607”, valamint a címlap helyén olvasható: „Biblia haec sunt Pletanus Nagykatáanus 1739”. A XVII. század végén, Csékekátá a „Nagy” (Csékekátá másképp Nagykatá) néven fordult elő. 1675-ben már a portálán adták. A XVIII. század elejétől már csak Nagykatá néven szerepel.

Az utolsó katas. föltérképezés Káta új tulajdonos Keglevich Miklós. A felvett részek azonban rövidesen, a szabadságharc leverése után ismét a Keglevich tulajdonába kerültek.

Keglevich Gábor (buzini gróf) 1784-1854

A század fordulót megelőző és az azt követő években megváltozott Nagykatáa arculata. Ebben az időben, 1850 és 1910 között épült az új városunk, a járási bíróság, bank, iskolák és új alapokra helyezték a kereskedelmet is. Ettől az időtől követjük egymást a képek segítségével a településen végzett változásokat.

2015

Kucza Péter

NAGYKÁTÁ ANNO II.

Visszatekintés helytörténetünk negyedszázadára 1914–1939

Az ifjú párt láthatjuk a Jákai kápolna lépcsőjén.

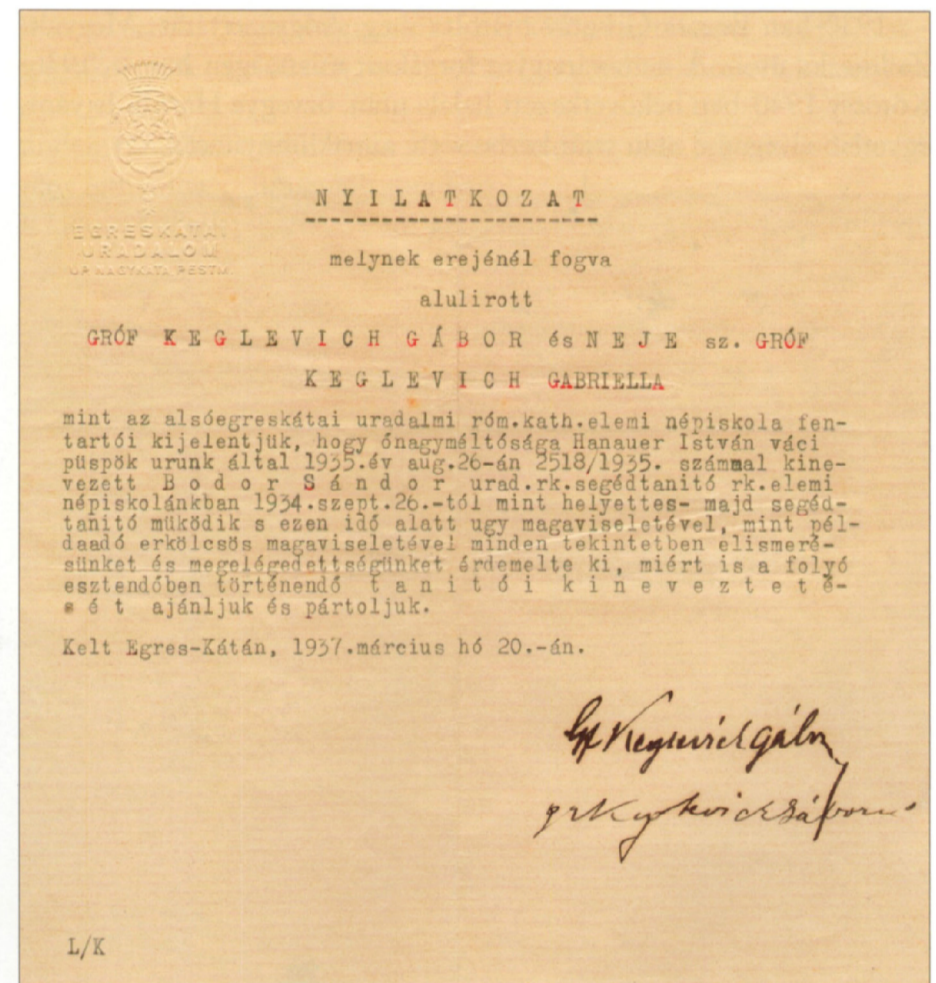
100. kép. Gróf Keglevich Gábor esküvője. Óriási készülődés előzte meg az esküvő napját. Mindenki izgul, hogy milyen úrmóje lesz az egreskátai birtoknak. Kíváncsiak voltak, hogy hova-e változott a majorban és a környéken lakók életében. Gróf Keglevich István értesítést küldött a rokonoknak és barátoknak fia készülő házasságáról.

A buzini gróf Keglevich István és neje zicsi vásonkeői gróf Zichy Clara örömmel tudatják fiuknak gróf Keglevich Gábornak, a Katonai Máltai Lovagrend th. lovagjának, a m. kir. Nádasdy Ferenc 3. honvéd huszárezred tart. hadapród őrmesterének buzini gróf Keglevich Gabriellával Budapesten a Jákai kápolnában f. é. április 30-án leendő házassági egybekelését.

Budapest, 1904. április havában.

Az esküvőn jelen volt az arisztokrácia számos ismert alakja. Az esküvői szertartás is híven tükrözte az egybekelt pár családjának több száz éves múltja visszatérítő hagyományait.

Az ifjú pár ezek után észak olaszországi nászútra indult.

Tanítói kinevezés

Kucza Péter

AKIKRŐL NAGYKÁTÁ UTCÁIT ELNEVEZTÉK

... a kezdetektől 1945-ig

2017

28. Gróf Keglevich - ucca 149. A múlt század elején a régi piactérről a Jászberényi útig terjedt a Gazdag utca. Ahol a tér véget ér és az út ketté válik, annak jobb oldali ágát „Nagykatáa nagyközösség képviselőtanácsa 1909. augusztus 31-én tartott rendes évi közgyűlésén a Gazdag utca” „Gróf Keglevich Gábor-utca”-nak nevezte el.” A bal oldali (a mai Fesztay Árpád utca) utszakasz megmaradt Gazdag utcának. A lakosság valószínűleg nehezen fogadta el a változást, hiszen továbbra is mindig Gazdag utcaként emlegették. 1910-ben elkezdtek a házszámok elhelyezését. Egy korabeli újságcikkéből tudjuk, hogy ez sem ment zökkenőmentesen: „Felfigyel az előírások figyelemre, hogy a házak elhelyezése nem megfelelő, mert kerítésük van szegessé s oly alacsony, hogy még egy tíz centiméteres gyerek is felírja, bekéneheti, levelet is megfoghat. Ilyen utópéldáknak házfalakon s kellő magasságban van a helyük. A házak közel néhány a Jászberényi útra van kibélyezve, holott csak a régi Gazdag-utca állt az út szélén. Természetesen ez az a Gr. K. G. utcaiban helyezették el.” Ki volt a neveskedő Keglevich Gábor Pesten született 1848. január 6-án. Földbírtokos, a főrendiház tagja. Édesapja gróf Keglevich Gyula, édesanyja báró Orszay Georgina. Az ifjú Gábor gyermekkorára nagy részét a család birtokán, Egreskátán töltötte. Előbb háziatitójára Kiplány Géza volt. Tanulmányait Budapesten, a piaristáknál végezte. Az egyetem befejeztével külföldi utazásokat tett. Hazajövele után részt vett a politikai életben. 1872 és 1875 között országgyűlési képviselő. Elsőke volt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye gazdasági egyesületének, Nagykatái birtokainak felügyelőre levezéje maradt, de a község közéletéből mindig tevékenyen kivette részét. Tiszteletbeli elnöke volt több bizottságnak. Elhunyt Nagykatáa diszpolgári címet. A gróf 1909. decemberében levelet írt a község előljáróhoz és rajtuk keresztül a település minden lakójához. Ebben közli, hogy fájó szívvel ugyan, de elhagyja lakóhelyét és a fővárosba költözik. 1926. március 4-én Budapesten hunyt el. Ezt követően március 6-án Nagykatán, a családi kriptában helyezték örök nyugalomra. Bakonni Endre háza sokáig őrizte a gróf Keglevich - ucca 149-es táblát, melyet felváltott a Kossuth Lajos utca 50. Az épület már nem látható, mert napjainkban, (2017. élejn) lebontották.

